

Епархија рашко-призренска упозорава да косовске институције не поштују сопствене судске одлуке и законе

Дана 20. маја 2016.године, Уставни суд Косова, након 16 година дугог судског процеса који је прошао све судске инстанце, коначно је завршио спор око 24 хектара земље око манастира Високи Дечани, потврдивши одлуку Врховног суда да поменута земља припада манастиру Високи Дечани. Иако је реч о одлуци која је *res judicata* (тј. завршна и без могућности ревизије) и коју су косовске институције катастра дужне да примене по закону, већ је пет година како се то није догодило. Манастир је одмах после одлуке писмено тражио од општине Дечани и катастра да се одлука спроведе у дело и земља укњижи у катастру али тај захтев је игнорисан.

У јуну 2019. године, Уставни суд се обратио манастиру, након што се манастир Високи Дечани жалио због неизвршавања поменуте одлуке, и саопштио да су одлуке Уставног суда обавезујуће за судове, сва лица и институције на Косову и да су одлуке Уставног суда објављене у Службеном гласнику. Пошто је то учињено, Уставни суд наводи у свом одговору, то обавезује све стране у процесу. На крају писма Уставни суд саопштава да ће

предузети све што је у његовој надлежности по уставу и законима. Нажалост, иако се манастир у међувремену обратио и Централном катастру у Приштини, одлука није извршена. Прошле године, уз пуни надзор мисије ОЕБС-а на КиМ, поновљена је процедура захтева за упис земље по одлуци Уставног суда и пред локалним и пред Централним катастром, и у оба случаја захтев манастира је игнорисан. У међувремену, у својим извештајима за 2019. и 2020. годину о верским правима, амерички Стејт Департмент је стално помињао овај проблем истичући да нико није одговарао пред законом због неизвршења одлуке Уставног суда..

На основу свега овога јасно је да је реч о намерној опструкцији косовских институција и на централном и на локалном нивоу, а под утицајем формалних и неформалних центара моћи косовских Албанаца који су очигледно решени да се одлука никада не спроведе. Нажалост, сведоци смо да је локално законодавство немоћно да ишта учини, да су институције у рукама појединаца који кроје правду мимо Врховног и Уставног суда и закона и да међународни представници једноставно до саданису нашли начина како да косовске институције принуде да поштују одлуку сопствених највиших правосудних институција и владавину права.

Истовремено ових дана смо сведоци да је министар за просторно планирање Косова у влади Албина Куртија Либурн Алиу, према извештајима медија јасно рекао да је изградња пута „Дечани-Плав у складу са захтевима Српске православне цркве опасан преседан и да је изричито против градње заобилазнице око специјалне заштићене зоне манастира“. Да подсетимо, у новембру 2020. године Комисија за примену специјалних заштићених зона (СПЗ), у којој су поред шефа ЕУ мисије и мисије ОЕБС-а на Косову и Метохији учествовали и министри тадашње владе за културу и просторно планирање, као и представници Епархије рашко-призренске (СПЦ), а у присуству команданта КФОР-а, италијанског амбасадора у

Приштини и градоначелника Дечана, једногласно прихватили одлуку Савета којом се прихвата Аранжман за решавање питање пута Дечани-Плав. Наиме по одлуци Комисије за специјалне заштићене зоне предвиђено је да пут Дечани-Плав ни у ком случају не може да пролази кроз заштићену зону (правну студију да је то противзаконито претходно су урадили експерти ОЕБС-а и ЕУ канцеларије). Зато је одлучено да се ради заобилазница око заштићене зоне, а да се радови на рехабилитацији локалних путева у зони уз поштовање свих рестрикција Закона о СПЗ спроводе паралелно и фазно док се ради заобилазница. Другим речима, сваки рад на локалним путевима без

одговарајућих радова на заобилазници око заштићене зоне били би незаконити. Својим ставом нови министар за просторно планирање је практично одбацио одлуку Комисије за примену СПЗ и тиме позвао на кршење закона тј. фаворизујући градњу магистралног (транзитног) међународног пута за Црну Гору кроз заштићену зону.

mitropolija.com